

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobkyně: **Mgr. M. U.**
bytem X
zastoupená advokátkou Mgr. Jindřiškou Chytilovou
sídlem Riegrova 15, 779 00 Olomouc

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 11. 2022, č. j. X, ve věci invalidního důchodu

takto:

I. Rozhodnutí žalované ze dne 28. 11. 2022, č. j. X a rozhodnutí žalované ze dne 2. 6. 2022, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni k rukám advokátky Mgr. Jindřišky Chytilové náhradu nákladů řízení ve výši 7 648 Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalované, citovanému v záhlaví, kterým žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila své rozhodnutí ze dne 2. 6. 2022, č. j. X. Žalovaná tímto rozhodnutím zamítla žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu, protože z posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc (dále jen „OSSZ“) zjistila, že žalobkyně byla nadále invalidní ve druhém stupni.
2. **Žalobkyně v žalobě** namítala nezákonné zjištění skutkového a právního stavu. Žalovaná posoudila důkazy v neprospěch žalobkyně nedostatečně, nepřihlédla ke všemu, co vyšlo v řízení najevo a byly zde opomenuté důkazy. Podle posudku OSSZ byla žalobkyně

invalidní ve druhém stupni. Podle posudku žalované o invaliditě byla žalobkyně invalidní v prvním stupni. Žalovaná neposoudila stav žalobkyně komplexně, mnohé skutečnosti vytrhla z kontextu, posuzovala je na úkor žalobkyně, jiné pak opomenula zcela. Žalobkyně přitom naplňuje kritéria postižení podle kapitoly V položky 5d přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), a to dlouhodobě, nikoliv přechodně. Tento stav prokazují listiny, které měla žalovaná k dispozici. Žalobkyně podrobně popsala vývoj svého zdravotního stavu a pracovní anamnézu. Žalovaná vůbec nevzala v potaz, že žalobkyně svou profesi nevykonávala od 6. 8. 2013, od kdy byla v pracovní neschopnosti. I přes prodělanou léčbu byla žalobkyně nucena opustit svou pracovní pozici, ale i na jiné pozici ve zkráceném úvazku byla od 7. 2. 2015 do 4. 2. 2021 několikrát v dlouhodobých pracovních neschopnostech. Poté pracovní poměr 24. 5. 2022 po 25 letech ukončila po mimořádné lékařské prohlídce, kterou žalobkyně absolvovala v souladu s vnitřním organizačním předpisem zaměstnavatele. Její zdravotní stav se nadále zhoršoval. Žalobkyně nezvládala ani péči o vlastní osobu a bydlela u rodičů. Zdravotní stav žalobkyně se stabilizoval pouze při hospitalizaci, avšak do běžného života či dokonce do pracovního procesu či sociálního kontaktu se nevrátila. U žalobkyně bylo reálné její ohrožení na životě. Žalobkyně je v nepřetržité péči lékařů a neobejde se bez asistence odborného zařízení. Žalobkyně navrhla svůj výsledek, dvacet lékařských zpráv a posudků a smlouvu o asistenci.

3. Žalovaná ve **vyjádření k žalobě** odkázala na napadené rozhodnutí a navrhla jako důkaz posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“ nebo „PK MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“) Rozhodnutí samotné ponechala žalovaná na úvaze soudu podle závěrů posudkové komise.
4. Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 28. 11. 2022.
5. Ze **správního spisu** soud zjistil, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc (dále jen „OSSZ“) ze dne 30. 5. 2022 žalobkyně je invalidní v prvním stupni, protože pokles její pracovní schopnosti činil 60 %.
6. Z **napadeného rozhodnutí** soud zjistil, že posudkový lékař žalované v námitkovém řízení stanovil, že žalobkyně je invalidní v prvním stupni a rozhodující příčina jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odpovídá kapitole V položce 5c a poklesu pracovní schopnosti o 35 % s navýšením o 10 % podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity na celkových 45 %. Posudkový lékař žalované uvážil, že stav žalobkyně se zlepšil, stav byl opakovaně nadhodnocen a zhoršení nebylo prokázáno. Žalobkyně opakovaně hospitalizace odmítala, spolupracovala při léčbě a byla motivovaná ke zlepšení stavu.
7. Krajský soud si vyžádal od **posudkové komise v Ostravě posudek** ve věci invalidity žalobkyně a ten byl vypracován dne 26. 5. 2023. Podle tohoto posudku šlo u žalobkyně o invaliditu třetího stupně od 22. 4. 2022 trvale (den nálezů psychiatra). Rozhodující

příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je postižení uvedené v kapitole V položky 5d přílohy vyhlášky o posuzování invalidity s 70 % poklesu míry pracovní schopnosti.

8. Jedná se o těžké postižení s těžkým narušením společenských a pracovních funkcí a výkonu většiny denních aktivit. Žalobkyně se léčí již mnoho let, včetně psychoterapie pro své chronické těžké postižení duševního charakteru, byla čtyřikrát hospitalizována. Její zdravotní stav se postupně zhoršuje, což vedlo k přiznání invalidity druhého stupně v roce 2015. V roce 2022 nastalo další zhoršení zdravotního stavu, které vedlo ke dvěma hospitalizacím v tomto roce. Dne 22. 4. 2022 psychiatryně zhodnotila podrobně zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že se jedná o těžší formu obsedantně kompulzivní poruchy, která již nedovoluje pracovní zátěž. Nejedná se o případ, kdy by žalobkyně byla schopna práce za zcela mimořádných podmínek. Protože zdravotní postižení je chronifikované, těžké, do budoucna nelze předpokládat zlepšení zdravotního stavu žalobkyně, stav je trvalý, posudková komise nestanovila kontrolní lékařskou prohlídku. Posudková komise nesouhlasila z uvedených důvodů s posudkovým závěrem lékaře OSSZ ani s posudkovým závěrem lékaře žalované v námitkovém řízení.
9. Žalobkyně **při jednání soudu** poukázala na zrušovací důvod podle § 78 odst. 3 s. ř. s. u rozhodnutí žalované vydaném v prvním i druhém stupni řízení a navrhla, aby soud zrušil obě napadená rozhodnutí; s posudkem posudkové komise souhlasila a další dokazování již nenavrhovala. Žalovaná při jednání soudu shledala posudek posudkové komise jako kompletní, přesvědčivý a bezrozporný; další dokazování nenavrhovala.
10. Po provedeném řízení krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
11. Posudkové komise jsou oprávněny posuzovat pokles pracovní schopnosti a vyslovovat posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je tedy specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Hlavním obsahem činnosti posudkového orgánu je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí také znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné znalosti z oboru posudkového lékařství, na nichž především posouzení invalidity závisí.
12. Soud učinil skutková zjištění z výše citovaných důkazů, zejména posudku PK MPSV v Ostravě ze dne 26. 5. 2023, který byl rozhodujícím důkazem pro rozhodnutí soudu.
13. Přezkoumává-li krajský soud správní rozhodnutí žalované o nároku na důchodovou dávku podmíněnou zdravotním stavem, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posudku. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav Ministerstvo práce a sociálních věcí svými posudkovými komisemi (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). V tomto řízení byl vypracován posudek Posudkovou komisí MPSV v Ostravě dne 26. 5. 2023. Krajský soud nezpochybnil závěr posudku Posudkové komise MPSV v Ostravě pro jeho přesvědčivé, vyčerpávající a jednoznačné odůvodnění a pro své rozhodnutí tento závěr posudku převzal. Proti posudku žalobkyně ani žalovaná nevnesly žádné námitky.

14. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
15. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
16. Podle § 2 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity *pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti je nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*
17. Podle § 2 odst. 3 poslední věta téže vyhlášky *za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*
18. Jestliže u žalobkyně bylo prokázáno, že k datu napadeného rozhodnutí docházelo k poklesu její pracovní schopnosti o 70 %, je nutno žalobkyni k datu napadeného rozhodnutí považovat za invalidní ve třetím stupni, a to od 22. 4. 2022, jak je uvedeno v posudku PK MPSV v Ostravě.
19. Další vadou rozhodnutí byl rozpor mezi výrokem rozhodnutí o námitkách a jeho odůvodněním. Žalovaná zjistila z posudku o invaliditě vydaném v námitkovém řízení, že žalobkyně je invalidní v prvním stupni, ale potvrdila své rozhodnutí ze dne 2. 6. 2022, podle kterého byla žalobkyně nadále invalidní v druhém stupni.
20. Vzhledem k procesní situaci soud neprováděl další důkazy, které navrhla žalobkyně.
21. Soud zrušil obě rozhodnutí žalované pro vady řízení, neboť žalovaná si ve správním řízení neopatřila důkazy v takovém rozsahu, aby byl prokázán skutečný stav věci a výrok napadeného rozhodnutí byl v rozporu s odůvodněním. Soud vrátil věc žalované k dalšímu řízení. Žalovaná znovu ve věci rozhodne, přičemž bude vycházet z právního názoru krajského soudu, že žalobkyně byla invalidní v třetím stupni, a to ode dne 22. 4. 2022.
22. Soud rozhodl o nákladech řízení podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Ze spisu soud zjistil, že advokátka učinila ve věci čtyři úkony právní služby, kterými byly převzetí a příprava zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb, podání žaloby, účast na jednání posudkové komise a účast na jednání soudu [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „AT“)]. Za provedené účelné úkony právní služby náleží advokátce mimosmluvní odměna ve výši 4 000 Kč, tj. 1 000 Kč za jeden úkon [§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 AT], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 1 200 Kč, tj. 300 Kč za jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 4 AT). Náhrada za promeškaný čas podle § 14 odst. 3 AT za šest půlhodin činí celkem 600 Kč. Za úkony právní služby tedy advokátce náleží 5 800 Kč. Prokázané parkovné soud nepřipočetl, protože soud umožňuje bezplatné parkování pro účastníky řízení v ulici U stadionu a platba za parkování motorového vozidla je součástí nákladů uvedených v § 13 odst. 3 AT, protože jde o přepravné v širším smyslu, na něž pamatuje režijní paušál ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 4 To

54/2014). Dále se k nákladům řízení připočte cestovné k jednání PK MPSV v Ostravě a zpět, tj. $2 \times 110 = 220$ km. Dle vyhlášky č. 467/2022 Sb. o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad pro rok 2023 náleží za použití osobního motorového vozidla základní sazba 5,20 Kč/km a výše průměrné ceny za 1 l motorové nafty činí 34,40 Kč. Podle technického průkazu je kombinovaná spotřeba automobilu 9,3 l/100 km. Cestovné celkem činí 1 848 Kč. Náhrada nákladů řízení celkem činí 7 648 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 13. července 2023

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně